

Entomofagi zimujące na korze drzew i krzewów owocowych – część I: entomofagi zimujące na pniach drzew owocowych na terenach zielonych Lublina

Entomophages wintering on the bark of fruit trees and shrubs. Part I: Entomophages
wintering on fruit tree trunks in green areas of Lublin

Owady zimujące w korze drzew, należą do różnych zespołów troficznych: roślinożerców, drapieżców i parazytoidów.

Celem niniejszej pracy było poznanie składu gatunkowego entomofagów zimujących na pniach drzew owocowych głównie jabłoni. W latach 1994–1995 badania prowadzono w ogrodzie w śródmieściu Lublina i na terenie Muzeum Wsi Lubelskiej (UTM FB08), a w latach 1996–1997 także w sadzie jabłoniowym w Zakładzie Doświadczalnym w Felinie położonym na obrzeżu miasta (UTM FB17). Owady z pni zbierano do opasek z papieru falistego. Opaski zakładano na przełomie maja i czerwca i zdejmowano w październiku. Owady drapieżne wszystkich stadiów oraz imagines parazytoidów wyjmowano z opasek i konserwowano. Pozostałe owady przetrzymywano w insektarium w warunkach naturalnych temperatur, po przezimowaniu hodowlę prowadzono w laboratorium, uzyskując w ten sposób imagines parazytoidów.

W materiałach zebranych w latach 1994–1997 wyodrębniono trzy zgrupowania entomofagów:

- 1) owady drapieżne zimujące w stadium imago lub larwy (*Coleoptera: Coccinellidae* i *Cleridae*; *Diptera: Syrphidae*; *Neuroptera: Coniopterygidae*; *Heteroptera: Anthocoridae*);
- 2) parazytoidy zimujące wewnątrz żywiciela: (*Lepidoptera: Cydia pomonella* (L.), *Swammerdamia pyrella* (VILL.), *Ypsolopha horridela* (TRIET.), *Acronicta psi* (L.) i innych *Noctuidae*).
- 3) parazytoidy zimujące na zewnątrz ciała żywiciela; kokony *Hymenoptera parasitica* i bobówki *Diptera, Tachinidae*.

Najliczniejsze zgrupowanie osobników wśród drapieżców tworzyły biedronki. Najwięcej parazytoidów zimujących w żywicielu wyhodowano ze *Swammerdamia pyrella*, a wśród parazytoidów zimujących na zewnątrz żywiciela najczęściej osobników należało do pasożyta *Triarthria setipennis* (FALL.) (*Diptera, Tachinidae*).

Jolanta NAPIÓRKOWSKA-KOWALIK, Lublin
Wanda WINIARSKA, Lublin
Magdalena GANTNER, Lublin

Entomofagi zimujące na korze drzew i krzewów owocowych – część II: *Triarthria setipennis* (FALL.) (*Diptera: Tachinidae*) – specyficzny parazytoid *Forficula auricularia* L.

Entomophages wintering on the bark of fruit trees and shrubs. Part II: *Triarthria setipennis* (FALL.) (*Diptera: Tachinidae*) – a specific parasitoid of *Forficula auricularia* L.

Wykorzystanie opasek z papieru falistego do zbierania entomofauny zimującej na pniach drzew owocowych, umożliwiło zebranie bobówek *Triarthria setipennis* (FALL.) (*Diptera: Tachinidae*); (leg. J. NAPIÓRKOWSKA-KOWALIK, det. A. DRABER-MOŃKO). Zastosowanie opa-